

Dosarul nr. 2r-840/21
2-16064180-01-2r-24122021

Prima instanță - (Judecătoria Soroca, sediul central) G. Purici
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Valentina Hriplivaia în numele și interesele Svetlanei Balan și recursul declarat de Lilia Nogali,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Mehtieva împotriva Svetlanei Balan și Liliei Nogali, intervenienți accesorii Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Florești și notarul Eugenia Conoval, cu privire la rectificarea erorii din contractul de vânzare-cumpărare și a înscrierii din Registrul bunurilor imobile, împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 13 noiembrie 2016, Valentina Mehtieva, fiind reprezentată de avocatul Valentina Moruz, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Balan și Liliei Nogali, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Florești și notarul Eugenia Conoval, cu privire la rectificarea erorii din contractul de vânzare-cumpărare și a înscrierii din Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 6 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Valentina Moruz în interesele Valentinei Mehtieva împotriva Svetlanei Balan și Liliei Nogali, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Florești și notarul Eugenia Conoval, cu privire la rectificarea erorii din contractul de vânzare-cumpărare și a înscrierii din Registrul bunurilor imobile.

S-a rectificat eroarea de calcul admisă în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-305 din 212 februarie 1989, cu corectarea la pct.1 „vânzătorul” a vândut iar „cumpărătorul” a cumpărat, din 1/3 cotă-parte în 1/2 cotă parte din bunul imobil casă de locuit cu nr. cadastral xxxxx, amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, deținută în proprietate de Valentina Mehtieva.

S-a rectificat înscrierea din Registrul bunurilor imobile, prin înscrierea după Valentina Mehtieva a dreptului de proprietate asupra 1/2 cotă parte din bunul imobil casă de locuit cu nr. cadastral xxxxx, amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, 1/4 cotă-parte din bunul imobil înregistrat cu drept de proprietate după Svetlana (Albu) Bălan și 1/4 cotă-parte din bunul imobil înregistrat cu drept de proprietate după Lilia Nogali.

Svetlana Balan și Lilia Nogali au depus, prin intermediul poștei, cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii din 6 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central.

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel înaintate de Svetlana Balan și Lilia Nogali și s-a acordat apelantelor termen până la 23 noiembrie 2021, pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei fiecare și a cererilor de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică avansată calificată în atâtea copii câți participanți la proces sunt.

S-a explicat apelantelor că în cazul neînlăturării neajunsurilor menționate, cererile de apel se vor considera nedepuse și vor fi restituite.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-au restituit cererile de apel depuse de Svetlana Balan și Lilia Nogali împotriva hotărârii din 6 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central.

La 6 decembrie 2021, reprezentantul Svetlanei Balan, avocatul Valentina Hriplivaia, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

La 7 decembrie 2021 și Lilia Nogali a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Svetlana Balan și Lilia Nogali au solicitat admiterea recursurilor, casarea încheierii și restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, la stadia de punere pe rol a apelurilor.

În motivarea recursurilor au invocat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

În acest sens, au susținut că la 23 noiembrie 2021, la poșta electronică cab@iustice.md, apelantele au expediat cererile de apel motivate și copiile bonurilor de plată a taxei de stat în sumă de 150 lei.

Totodată în cererile expediate la posta electronică, au menționat că apelurile motivate se expediază și prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, la data de 23 noiembrie 2021 au expediat apelurile motivate semnate olograf și bonurile de plată a taxei de stat în original.

Însă, instanța de apel a restituit cererile de apel, motivând prin faptul că apelantele nu au lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 25 octombrie 2021, în termenul acordat, până la 24 noiembrie 2021.

Recurente consideră că instanța de apel nu a analizat cele invocate în apelurile expediate prin poșta electronică, cu privire la mențiunea că acestea au fost expediate instanței de apel și prin intermediul oficiului poștal.

În concluzie, prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din CEDO, art. 20 din Constituție și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO,

au conchis că circumstanțele relatate impun casarea încheierii contestate, or, împrejurările conturate supra atestă că Svetlana Balan și Lilia Nogali au lichidat neajunsurile cererilor de apel în interiorul termenului stabilit de instanță.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea au fost declarate în termen, la 6 și respectiv 7 decembrie 2021 (vol. II, f.d.230, 237), or copia încheierii a fost notificată recurentelor prin intermediul poștei electronice la 25 noiembrie 2021.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Verificând legalitatea încheierii atacate, în raport cu motivele recursurilor declarate, probele anexate la dosar și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise, din considerentele ce urmează.

După cum rezultă din actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriai Soroca, sediul central a fost pronunțat la 6 iulie 2021. (vol. II, f.d.136)

La 9 iulie 2021, prin intermediul poștei (vol. II, f.d.148), Svetlana Balan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 6 iulie 2021. (vol. II, f.d.143-147)

La 14 iulie 2021, prin intermediul poștei (vol. II, f.d.164), Lilia Nogali a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 6 iulie 2021. (vol. II, f.d.159-163)

Hotărârea motivată a fost expediată pentru cunoștință apelantelor la 12 octombrie 2021. (vol. II, f.d.175-176)

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererilor de apel înaintate de Svetlana Balan și Lilia Nogali și s-a acordat apelantelor termen până la 23 noiembrie 2021, pentru prezentarea bonurilor de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei și a cererilor de apel motivate, cu semnătură olografă sau electronică avansată calificată, în atâtea copii câți participanți la proces sunt. S-a explicat apelantelor că în cazul neînlăturării neajunsurilor menționate, cererile de apel se vor considera nedepuse și vor fi restituite.

Încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost notificată apelantelor Svetlana Balan și Lilia Nogali la 2 noiembrie 2021 și, respectiv, 11 noiembrie 2021. (vol. II, f.d.181-183)

Iar, prin încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-au restituit cererile de apel depuse de Svetlana Balan și Lilia Nogali împotriva hotărârii din 6 iulie 2021 a Judecătoriai Soroca, sediul central. (vol. II, f.d.203-205)

Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, motivând că, apelantele n-au lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, și anume, n-au prezentat în termenul stabilit apelurile motivate cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces și dovezile de plată a taxei de stat în mărime de 150 de lei fiecare.

A reținut că la 23 noiembrie 2021 în instanța de apel au fost înregistrate apelurile motivate depuse de Svetlana Balan și Lilia Nogali, însoțite de dovada de plată a taxei de stat în mărime de 150 lei, însă acestea nu sunt semnate corespunzător.

Instanța de recurs, consideră soluția instanței de apel de a restitui apelul pentru motivele indicate, una neîntemeiată și adoptată în rezultatul încălcării normelor de drept procedural.

Sub acest aspect, Colegiul reține că potrivit art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

La caz, după cum rezultă din actele dosarului, Colegiul constată că, până la expirarea termenului acordat de instanța de apel prin încheierea din 25 octombrie 2021, apelantele prin intermediul poștei electronice, au expediat instanței copiile cererilor de apel motivate și a ordinelor de plată a taxei de stat pentru declararea apelului, totodată menționând că acestea au fost expediate inclusiv și în original, cu aplicarea semnăturii olografe, prin intermediul oficiului poștal terestru.

Astfel, în conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Lilia Nogali și avocatul Valentina Hriplivaia în interesele Svetlanei Balan, au depus la oficiul poștal cererile de apel motivate semnate olograf (vol. II, f.d.206-214, f.d.218-225) și ordinele de încasare a numerarului în sumă de 150 de lei, ambele din 3 noiembrie 2021 (vol. II, f.d.215, f.d.225), până la expirarea termenului acordat de instanță, prin intermediul poștei (vol. II, f.d.217, f.d.227), la 23 noiembrie 2021.

Respectiv, având în vedere că apelantele au lichidat neajunsurile cererilor de apel până la expirarea termenului acordat de instanță, depunând la oficiul poștal cererile de apel motivate și dovezile de achitare a taxei de stat, Colegiul consideră întemeiată critica adusă în susținerea recursurilor.

Respectiv, nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că apelantele nu au lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea de nu dat curs cererilor de apel și nu au prezentat apelurile motivate, semnate corespunzător și dovezile de plată a taxei de stat.

Colegiul notează că restituirea apelului pentru motivele reținute în încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, ar putea aduce atingere nejustificată dreptului apelantelor Svetlana Balan și Lilia Nogali de acces la instanța de judecată, protejat de art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 CEDO.

Efectivitatea dreptului de acces la instanța de judecată impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (Bellet împotriva Franței, Hotărârea din 4 decembrie 1995, pct. 42, 36, Cañete de Goñi împotriva Spaniei, nr. 55.782/00, pct. 34, CEDO 2002-VIII).

Sub aspectul celor menționate, având în vedere că Svetlana Balan reprezentată de avocatul Valentina Hriplivaia și Lilia Nogali, au depus cererile de apel cu respectarea prevederilor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, Colegiul ajunge la concluzia că cererile de recurs urmează a fi admise, casată încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți și restituită cauza la rejudecare, în același complet de judecată, pentru examinarea cererilor de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Valentina Hriplivaia în numele și interesele Svetlanei Balan și recursul declarat de Lilia Nogali.

Se casează integral încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Mehtieva împotriva Svetlanei Balan și Liliei Nogali, intervenienți accesorii Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Florești și notarul Eugenia Conoval, cu privire la rectificarea erorii din contractul de vânzare-cumpărare și a înscrierii din Registrul bunurilor imobile.

Cauza civilă se trimite la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, pentru examinarea în fond a cererilor de apel depuse de avocatul Valentina Hriplivaia în numele și interesele Svetlanei Balan și de Lilia Nogali împotriva hotărârii din 6 iulie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari